

Зроблено висновок, що спільні стратегічні пріоритети європейського співробітництва у галузі освіти і навчання, працюють на інтеграцію у тому числі загальної середньої освіти країн ЄС у європейський освітній простір. Цей рух є постійним, цілеспрямованим процесом, який передбачає не лише постійний моніторинг прогресу, а й глибокий аналіз соціально-економічних та структурних чинників для забезпечення справедливого та інклюзивного доступу до якісної освіти.

Напрями та інноваційні практики інтеграції загальної середньої освіти України в європейський освітній простір

О. З. Глушко,

*кандидат педагогічних наук,
старший науковий співробітник відділу порівняльної педагогіки
Інституту педагогіки НАПН України*

Проведене дослідження напрямів та інноваційних практик інтеграції загальної середньої освіти України в європейський освітній простір підкреслило стратегічну значущість цього процесу для підвищення якості національної освіти. Цей процес вимагає від української системи освіти адаптації до європейських стандартів і норм. Перспектива членства України у ЄС безумовно інтенсифікувала цей процес.

Зазначено, що прослідковується чітка тенденція до інтеграції української шкільної освіти в європейський освітній простір, яка реалізується через такі ключові напрями та інноваційні практики:

- законодавча гармонізація національного освітнього законодавства з європейськими стандартами та нормами;*
- змістова модернізація через перехід до компетентнісної парадигми;*
- інклюзивна трансформація, спрямована на забезпечення рівності, доступності та якості освіти для всіх учнів (через розвиток інклюзивно-ресурсних центрів). Доведено, що розвиток інклюзивної освіти є невід'ємною складовою процесу євроінтеграції та важливим кроком на шляху до побудови якісної, доступної та справедливої освіти, яка відповідає європейським цінностям та стандартам. Успішна реалізація цієї тенденції сприяє не лише підвищенню якості освіти, але й формуванню інклюзивного суспільства, де кожна дитина має можливість повноцінно розвиватися та реалізовувати свій потенціал;*
- цифрова трансформація як фундаментальний чинник забезпечення безперервності та якості освіти. Учні та педагоги повинні володіти набором компетентностей, що дозволяють реалізувати потенціал цифрових технологій в освітньому процесі;*
- міжнародна мобільність та поглиблення співпраці (програми Erasmus+, eTwinning). Участь у таких програмах забезпечує формування міжкультурної обізнаності всіх учасників освітнього процесу.*

Доведено, що вирішальна роль у цьому процесі належить професійному розвитку педагога, який має виступати агентом змін. Успішність інтеграції прямо

корелює з рівнем готовності вчителів упроваджувати інноваційні, міжкультурні та цифрові підходи. *Акцентовано*, що сучасна європейська політика професійного розвитку педагогів вимагає системної інтеграції гнучких інструментів, пріоритетними серед яких є: мікрокваліфікації (Micro-credentials) як засіб швидкого набуття компетентностей, інституалізація професійних навчальних спільнот (PLC) та міжнародна мобільність.

Констатовано, що, незважаючи на значні законодавчі та інституційні успіхи (зокрема, у сфері інклюзії та реформи «Нова українська школа»), для досягнення повної інтеграції Україні необхідно зосередитися на практичних викликах: масштабній перепідготовці педагогічних кадрів, подоланні суспільного упередження та забезпеченні фінансової стійкості реформ.

Зроблено висновок, що інтеграція загальної середньої освіти України в Європейський освітній простір є незворотним стратегічним курсом, реалізація якого забезпечується через цілеспрямовану гармонізацію законодавства, модернізацію змісту освіти (компетентнісний підхід), інклюзивну та цифрову трансформацію, а також професійний розвиток педагогів із залученням інноваційних європейських інструментів (мобільність, програми мікрокваліфікації).

Європейські пріоритети та національні політики інтеграції загальної середньої освіти в європейський освітній простір

А. П. Джуріло,
*кандидат педагогічних наук, старший дослідник, доцент,
старший науковий співробітник відділу порівняльної педагогіки
Інституту педагогіки НАПН України*

У контексті європейської інтеграції України особливої актуальності набуває питання гармонізації національної системи загальної середньої освіти з європейськими стандартами та практиками. *Виявлено*, що процеси інтеграції охоплюють не лише структурно-організаційні аспекти, а й мовну, міжкультурну та соціальну площини освітньої діяльності. *З'ясовано*, що системна інтеграція вимагає врахування як вертикальних (рівневих), так і горизонтальних (міжкультурних, мовних) векторів розвитку освітнього простору.

Обґрунтовано необхідність забезпечення наступності між дошкільною та початковою ланками освіти відповідно до європейських підходів раннього розвитку дитини. *Виявлено* ключові напрями інтеграції: формування компетентнісного підходу з дошкільного віку, впровадження ігрових методик навчання, розвиток соціально-емоційного інтелекту. *Доведено*, що плавний перехід між рівнями сприяє психологічній готовності дитини до систематичного навчання та зменшує адаптаційні ризики.

З'ясовано специфіку перехідного періоду між початковою та середньою школою як критичного етапу освітньої траєкторії. *Обґрунтовано* впровадження пропедевтичних курсів, що забезпечують поступове ускладнення змісту та методів